

Homenaxe ao médico de cabeceira

Fitxa tècnica

- Nom: Homenaxe ao médico de cabeceira.
- Imatge/s.

Imatge: <https://www.google.es/maps/@42.7371688,-8.6604382,3a,25y,71.51h,84.08t/data=!3m6!1e1!3m4!1smayyPd6IW6WaPF1wjdhkQ!2e0!7!13312!8i6656> [Consultat: 16/06/2019].

Imatge: Proporcionada per Alberto Rey Castro de l'Oficina de Turismo de Padrón [Imatge: 21/08/2018].

Més imatges: <http://www.galiciaenfotos.com/estatuas-padronesas/> [Consultat: 16/06/2019].

Inscripció a la placa: "O Concello de Padrón en Homenaxe ao médico de cabeceira / A "Irmandade dos fillos e amigos de Padrón" Recorda con agarimo ás persoas que exerceron no século XX a labor de médicos en Padrón, ata a implantación dos servizos de saúde: / Ramón Rey Baltar, Manuel Carballido García, Manuel Rey Gosende, Ernesto Martínez de la Riva Fernández, Alfonso Otero Goyanes, Pedro Viñoa, Enrique Viñas Nieto, José Rodríguez Valcárcel, Antonio Lado Fernández, Justo Gutiérrez Vázquez, Manuel Vidal Farga, José Sebe Méndez, Antonio Piñeiro Rodríguez, Manuel Abal Barral, Francisco Prieto Lema, Luis Lápido Iglesias, José Antonio García Domínguez, Juan Revillas Gil, Rafael Villar Piñón e Angel Lucas Lucas. / Padrón, Pascuilla 2007".

- Tipologia de lloc de memòria: Monument públic.
- Situació:
 - o Adreça: Rúa Tetuán.
 - o Municipi: Padrón.
 - o Comarca: O Sar.
 - o Província: Coruña.
 - o Comunitat autònoma: Galícia.
- Autor/s: L'artista Camilo Rodríguez (Padrón, 1974) ha realitzat altres monuments a Padrón tals com *A sementeira*, *O Farmacéutico Manuel Baltar*, *Monumento ó peregrino* o *Homenaxe ó ciclista*.
- Promotor/s: Concello de Padrón.
- Data: 2007.
- Descripció:

Monument civil, obra de l'escultor Camilo Rodríguez per iniciativa del Concello, inaugurat el 2007 en homenatge a la figura del metge de capçalera. El referent és el metge Ramón Rey Baltasar (Padrón, 1882-1969, Avellaneda, Argentina), que després de finalitzar els estudis de Medicina a la Facultat de Santiago (1904) fou metge de pobres a l'Ajuntament de Padrón. Per motius polítics –liberal-progressista, féu articles periodístics crítics amb el caciquisme– el cessaren el 1910, el mateix any que fundà juntament amb Castelao i Rafael Diestre el periòdic *El barbero municipal*, de tendència anticaciquil i maurista, on escrivia amb el pseudònim *Verduguillo*. El 1912 ingressà com a metge a la Marina.

El 1914 emigrà a Argentina, on exercí de metge, dirigí diverses institucions mèdiques, fou president del centre gallec "A Irmandade Galeguista" a Buenos Aires i publicà diversos llibres de poesia. El 1915 treballà com a metge a la Sociedad Española de Socorros Mutuos. A més, juntament amb Luís Seoane, Arturo Cuadrado i altres exiliats, per la contesa bèl·lica, fundaren la lògia Antolín Faraldo a Buenos Aires, la qual presidí (1956-1958). També fundaren el periòdic *A Nosa Terra*, amb sàtires polítiques. És famós per al primer poema escrit en llengua gallega que tractava sobre els desastres de la Guerra Civil espanyola, titulat *A gaita a falare* (1939).

Així mateix, Irmandade de Fillos e Amigos de Padrón impulsaren la placa amb el nom dels metges que durant el segle XX desenvoluparen la seva activitat al poble del Padrón fins a la implantació dels serveis de Seguretat Social: Ramón Rey Baltar, Manuel Carballido García, Manuel Rey Gosende, Ernesto Martínez de la Riva Fernández, Alfonso Otero Goyanes, Pedro Viñao, Enrique Viñas Nieto, José Rodríguez Valcárcel, Antonio Lado Fernández, Justo Gutiérrez Vázquez, Manuel Vidal Farga, José Sebe Méndez, Antonio Piñeiro Rodríguez, Manuel Abal Barral, Francisco Prieto Lema, Luis Lápido Iglesias, José Antonio García Domínguez, Juan Revillas Gil, Rafael Villar Piñón i Angel Lucas Lucas.

Sovint, tal com precisa Carlos Reyero (1999: 127), "las figuras conmemoradas pueden, eventualmente, ir acompañadas de elementos y objetos alusivos que revelan la condición por la que han sido elegidas como protagonistas de monumentos públicos". Es mostra el metge, en una edat avançada, en una posició com si estigués tractant un pacient amb l'estetoscopi o fonendoscopi –producte medicosanitari inventat a França pel metge René Théophile (1916), emprat per escoltar els sons interns del cos humà en el cas dels metges i infermers; o animals, en el cas dels veterinaris. A la mà dreta no es percep amb correcció quin altre producte medicosanitari subjecta; no obstant això, ha de ser algun instrument per a calcular el pas del temps –o, diguem-ne, mesurar fraccions o intervals de temps molt petits amb una gran precisió–, tal com un rellotge o –en concret– un cronòmetre. Al seu costat hi ha una maleta petita amb l'instrumental mèdic necessari, sobre la qual hi ha, recobrint la part esquerra, un barret.

- Bibliografía/*Webgrafía*.

REYERO, Carlos. *La escultura conmemorativa en España. La edad de oro del monumento público, 1820-1914*. Madrid: Cátedra, 1999.

https://www.lavozdeg Galicia.es/noticia/santiago/2007/04/12/monumento-homenajea-medicos-cabecera-placa-facultativos-municipio/0003_5711259.htm [Consultat: 16/06/2019].

<http://esculturayarte.com/024954/Ramon-Rey-Baltar-en-Padron.html#.W21KeugzblU> [Consultat: 16/06/2019].

<https://www.mundiario.com/articulo/cultura/ramon-rey-baltar-medico-poeta-gallego/20170331093120084180.html> [Consultat: 16/06/2019].

https://web.archive.org/web/20140908021924/http://www.monumentalnet.org/galicia/coruna_la_coruna_a/padron/padron/monumento_al_medico_de_cabecera.php [Consultat: 16/06/2019].

<http://www.galiciaenfotos.com/estatuas-padronesas/> [Consultat: 16/06/2019].

- Altres observacions.

Agrair a l'Oficina de Turisme de Padrón el fet d'haver proporcionat la imatge de la placa. Sobre el periòdic *El barbero municipal*, vegeu: <http://www.cervantesvirtual.com/obra/el-barbero-municipal-semanario-conservador-volumen-ii-13-abril-1912-7-marzal-1914/> [Consultat: 16/06/2019].